

Kronofogdemyndighetens ställningstagande

Ansvarig organisation	Nr
Rättsavdelningen	-
Beslutsdatum	Dnr
2019-10-21	840 24044-19/121
Ersätter beslut 2016-02-08 med dnr. 832 298-16/121	

Förslag på konkursförvaltare

Innan tingsrätten utser en konkursförvaltare, ska Kronofogdemyndighetens (Kronofogden) konkurstillsyn höras om den tilltänkte konkursförvaltarens lämplighet för uppdraget.

Förslag på konkursförvaltare som lämnats av gäldenär eller borgenär kan tillstyrkas om den som föreslagits bedöms som lämplig att handlägga den aktuella konkursen. Konkurstillsynen ska pröva lämpligheten i varje enskilt fall innan förslaget tillstyrks och särskilt utreda varje förslag utifrån risken att möjligheten till förvaltarförslag utnyttjas i otillbörligt syfte i det enskilda fallet.

Likvidatorer som vid upprepade tillfällen korsvis föreslår varandra som konkursförvaltare eller ensidigt föreslår samma person avstyrks, om inte sakliga skäl i det enskilda fallet motiverar ett tillstyrkande.

Detta ställningstagande ersätter ställningstagandet 4/16/TSM om hörande enligt 7 kap 3 § konkurslagen per den 8 februari 2016. Allmänna frågor om hörandeprocessen och jävssituationer återfinns numera i en handledning.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rättschef efter föredragning av verksjuristen Anna Burstedt. I den slutliga handläggningen har även tf. enhetschefen Christina Sundblad och verksamhetsutvecklaren Jörgen Tesch deltagit.

Ulrika Lindén
rättschef

Kronofogdemyndighetens ställningstagande

Ansvarig organisation	Nr
Rättsavdelningen	-
Beslutsdatum	Dnr
2019-10-21	840 24044-19/121
Ersätter beslut 2016-02-08 med dnr. 832 298-16/121	

Dnr
840 24044-19/121

Rättslig promemoria

1 Sammanfattning

Konkurstillsynen kan tillstyrka förslag på konkursförvaltare som lämnats av gäldenär eller borgenär om den som föreslagits bedöms som lämplig att handlägga den aktuella konkursen.

Konkurstillsynen ska pröva lämpligheten i varje enskilt fall innan förslaget tillstyrks och särskilt utreda varje förslag utifrån risken att möjligheten till förvaltarförslag utnyttjas i otillbörligt syfte i det enskilda fallet.

För att undvika jävssituationer ska upprepade förslag av konkursförvaltare från samma ställföreträdare, men för olika bolag, granskas särskilt.

Förslag från likvidatorer, som vid upprepade tillfällen korsvis föreslår varandra som konkursförvaltare eller ensidigt föreslår samma person, avstyrks om inte sakliga skäl i det enskilda fallet motiverar ett tillstyrkande.

2 Bakgrund, frågeställning och syfte

Det finns olika syn på hur förslag på förvaltare från gäldenär eller borgenär ska bedömas.

Insolvensutredningen¹ menade att en förvaltare som föreslagits av en borgenär borde kunna förordnas till förvaltare i konkursen och att samma synsätt gäller vid förslag från konkursgäldenären.² Författarna till konkurslagskommentaren³ menar å sin sida att de utredningar om gäldenärens förhållanden som förvaltaren förväntas göra talar med styrka *mot* att följa gäldenärens förslag på konkursförvaltare.

2.1 Frågeställning

Konkurstillsynen har tidigare generellt tillstyrkt både borgenärs- och gäldenärsförslag. En ökad utveckling av brottslig verksamhet mot olika samhällsfunktioner som konstateras bland annat i betänkandet "Kvalificerad

¹ SOU 2010:2

² SOU 2000:62 s. 367

³ Palmér m.fl., kommentaren till 7 kap. 1 § KL, Zeteo, 2014-09-14

Kronofogdemyndighetens ställningstagande

Ansvarig organisation	Nr
Rättsavdelningen	-
Beslutsdatum	Dnr
2019-10-21	840 24044-19/121
Ersätter beslut 2016-02-08 med dnr. 832 298-16/121	

välfärdsbrottslighet⁴, föranleder nu konkurstillsynen att skärpa sin tidigare hållning vad gäller synen på förvaltarförslag.

2.2 Förvaltarförslag från likvidator

Det är vanligt att bolag som trätt i likvidation senare försätts i konkurs. Ofta saknas helt tillgångar, vilket ställer relativt låga krav på konkursförvaltaren. Det förekommer att likvidatorn, som ofta är en advokat, i samband med konkursansökan föreslår vem som bör utses till förvaltare. Likvidatorer föreslår ibland korsvis varandra som förvaltare i varandras likvidationsbolag.

2.3 Syfte

Syftet med detta ställningstagande är att skapa tydlighet och enhetlighet i konkurstillsynens hantering när förslag på förvaltare lämnats av intressenter i konkursen.

3 Gällande rätt m.m.

Det är tingsrätten som förordnar konkursförvaltare i den enskilda konkursen, 7 kap. 3 § Konkurslagen (KL). Innan förordnandet sker ska tingsrätten ha hört Kronofogdens konkurstillsyn angående den tilltänkta konkursförvaltarens lämplighet för uppdraget.

Den som står i ett sådant förhållande till gäldenären, en borgenär eller annan att det är ägnat att rubba förtroendet för hans opartiskhet i konkursen får inte vara förvaltare. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon omständighet som medför att förtroendet för konkursförvaltarens opartiskhet kan rubbas, 7 kap. 1 § tredje stycket KL.

Högsta domstolen konstaterade i NJA 2007 s. 471 att rätten vid förvaltarvalet är obunden av varje förvaltarförslag. Enbart det förhållandet att en intressent föreslagit en namngiven person till förvaltare är alltså inte en omständighet som gör denne olämplig.

3.1 Vid förvaltarförslag från likvidator

Bestämmelsen om jäv i 7 kap. 1 § KL är utformad i syfte att ge garantier för att förvaltaren är obunden av egna personliga eller ekonomiska intressen. Jävsreglerna ska medverka till att det inte ens uppstår misstanke om jäv (prop. 1988/89:31 s. 7), och de är avsedda att omfatta ekonomiska och personliga bindningar mellan förvaltaren och tredje man (a prop. s. 13).

⁴ Betänkandet ”Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra”, SOU 2017:37, Utredningen Organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet mot välfärden, Dir. 2015:96.

Beslutad av
Ulrika Lindén
Dokumentägare
Ulrika Lindén
Gäller fr.o.m.
2019-10-21

Kronofogdemyndighetens ställningstagande

Ansvarig organisation	Nr
Rättsavdelningen	-
Beslutsdatum	Dnr
2019-10-21	840 24044-19/121
Ersätter beslut 2016-02-08 med dnr. 832 298-16/121	

4 Kronofogdemyndighetens bedömning

4.1 Förvaltarförslag från gäldenär och borgenär

Kronofogdens bedömning är att det idag finns anledning att inte generellt godta gäldenärs- och borgenärsförslag utan att en bedömning först görs. Företeelser och risker för en verksamhet förändras över tid och Kronofogden arbetar aktivt mot organiserad brottslighet. I det arbetet ingår att proaktivt förebygga risker som kan identifieras inom Kronofogdens verksamhet. Under de senaste åren har, inom flera av Kronofogdens verksamhetsområden, förekomsten av bedrägliga företeelser uppmärksamats i högre grad än tidigare. Det finns därför anledning att verka proaktivt även inom konkurstillsynen i de situationer där det kan finnas risker och möjlighet till missbruk.

Förslag på konkursförvaltare som lämnats av borgenärerna eller gäldenären kan tillstyrkas om förvaltarens bedöms som lämplig att handlägga den aktuella konkursen. Konkurstillsynen ska pröva lämpligheten i varje enskilt fall innan förslaget tillstyrks och särskilt utreda varje förslag utifrån risken att möjligheten till förvaltarförslag utnyttjas i otillbörligt syfte i det enskilda fallet.

4.2 Särskilt om förslag på förvaltare som lämnas av likvidator

Det kan inte uteslutas att förvaltarens intresse av att få fortsatta uppdrag kan minska benägenheten att med erforderlig skärpa granska de förvaltningsåtgärder som likvidatorn vidtagit. Likvidatorn saknar till skillnad från andra ställföreträdare typiskt sett ett beaktansvärt intresse av att konkursen ska handläggas av en viss förvaltare. Allmänhetens förtroende för konkursinstitutet gynnas inte av ömsesidiga förvaltarförslag mellan likvidatorer eller av upprepade likvidatorsförslag på samma konkursförvaltare.

Jävsreglerna ska förhindra att det inte uppstår någon misstanke om jäv. Om den som åtar sig uppdrag som likvidator regelmässigt föreslår viss eller vissa personer som konkursförvaltare finns det en risk för att en bindning mellan förslagsställare och förvaltare uppstår. En sådan relation riskerar att rubba förtroendet för förvaltarens opartiskhet och det finns därför anledning att ifrågasätta dessas lämplighet för uppdraget.